

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

WYMIARY CISZY W MUZYCE EUROPEJSKIEJ OD LAT 60. XX W.

Autor: MAREK DOLEWKA

Promotor: PROF. DR HAB. MAŁGORZATA WOŹNA-STANKIEWICZ

21.11.2019

W dysertacji dokonano wieloaspektowej charakterystyki ciszy w muzyce europejskiej w latach 1960–2019, gdzie ogniskują się dwa nurty inspiracji refleksji nad tym zjawiskiem – „zewnątrzny”, cage’owski i „wewnętrzny”, webernowski. Za podstawę źródłową posłużyły: 1) prace filozoficzne, estetyczne, teoretyczno-muzyczne, 2) kompozytorskie teksty o muzyce, 3) teksty muzyczne (partytury i nagrania). Zastosowano metodę indukcji, informacyjno-ekspozycyjną, porównawczo-opisową, a w odniesieniu do utworów muzycznych obok słuchowo-deskryptywnej i akustycznej analizy ich nagrań zaproponowano autorską metodę analizy ciszy w oparciu o tekst partytury.

W rozdziale pierwszym zaprezentowano uporządkowaną problemowo charakterystykę stanu badań nad problemem ciszy i milczenia w polskojęzycznej literaturze (w ramach 28 gałęzi nauki). Rozważono też zastane definicje ciszy, by w zakończeniu pracy zaproponować własną. W rozdziale drugim uwzględniono również literaturę światową i dokonano krytyczno-porównawczej prezentacji 5 teorii ciszy niezwiązanych z muzyką oraz 10 odnoszących się do niej wprost. Rozdział trzeci zawiera usystematyzowany tematycznie krytyczny przegląd wypowiedzi 59 kompozytorów na temat ciszy w muzyce, zaś czwarty stanowi konfrontację filozoficznych i teoretyczno-muzycznych ujęć ciszy ze sposobami jej kreacji w tekstach muzycznych 7 kompozycji o różnej obsadzie. W aneksie pracy zawarto wykaz ponad 1000 utworów muzycznych powstałych w badanym okresie, zawierających w tytule słowo „cisza”/„milczenie” (w różnych językach).

Zainteresowanie ciszą w muzyce europejskiej od lat 60. XX w. regularnie się nasila, i to w znacznym stopniu. Wiele zagadnień związanych z tym problemem wciąż jednak wymaga dalszego namysłu.

Marek Dolewka

SUMMARY OF DOCTORAL THESIS

DZIEKANAT
Wydziału Historycznego UJ
wpłynęło: 21 LIS. 2019

DIMENSIONS OF SILENCE IN EUROPEAN MUSIC SINCE THE 1960S

Author: MAREK DOLEWKA

Doctoral advisor: PROF. DR HAB. MAŁGORZATA WOŹNA-STANKIEWICZ

21.11.2019

This dissertation is a multi-faceted description of silence in European music in the years 1960-2019. The sources of this research are: 1) philosophical, aesthetic, theoretical-musical works, 2) texts on music authored by composers and 3) musical texts (scores and recordings). Inductive, information display and descriptive comparative research methods were used. In relation to musical works, apart from auditory-descriptive and acoustic analysis of recordings, an original method of analysis of silence based on the text of the score was proposed.

The 1st chapter presents the state of research on the use of silence as described in Polish-language literature. Suggestions for the definition of silence were also considered, to propose the original one in the final chapter. The 2nd chapter, which includes foreign literature, presents a critical and comparative presentation of 5 theories of silence indirectly related to music and 10 theories directly related to it. The 3rd section contains a thematically structured critical review of 59 composers' statements on silence in music. The 4th section is a comparison of the philosophical and theoretical-musical views of silence with their realization in 7 selected musical compositions. An addendum is included that contains a list of over 1000 musical works written between 1960-2019, which titles contain a word "silence" in various languages.

The interest in silence in European music since the 1960s gradually intensifies, to a considerable extent. However, many issues related to this problem require further reflection.

Marek Dolewka

